

Talepapir

Arrangement: Samråd B (IFU)

Hvornår: 15. december 2021 kl. 8.00

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

29. november 2021

Sags nr. 2021 - 19687
Akt-id 1825125

Vil ministeren uddybe, hvorfor Udlændinge- og Integrationsministeriet fortsat ikke vil oversende relevante oplysninger om ansøgere til dansk statsborgerskab til Indfødsretsudvalget, når medlemmer af udvalget anmoder om sådanne oplysninger?

Tale:

Tak for spørgsmålet, som vi jo også havde lejlighed til at drøfte med hinanden i folketingsalen i sidste uge, hvor vi behandlede et beslutningsforslag og havde en forespørgselsdebat om samme emne.

Der vil derfor nok ikke være så meget af det, jeg vil sige i dag, som kommer til at overraske spørgeren.

Men lad mig alligevel starte med at fremhæve, at regeringen den 20. april i år sammen med Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance indgik en aftale om, hvilke betingelser der skal gælde for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Jeg er glad for vores aftale, hvor vi fik understreget, at tildeling af dansk statsborgerskab er noget, som man skal gøre sig fortjent til.

Af vores aftale fremgår det bl.a., at tildelingen af statsborgerskab bør ske på baggrund af strenge krav og dermed være forbeholdt de personer, som har valgt Danmark og grundlæggende danske værdier og retsprincipper til, lært dansk, ikke har begået kriminalitet og som har integreret sig i og ønsker at være en aktiv del af det danske samfund.

Aftalen er efterfølgende – helt som sådanne aftaler plejer – blevet udmøntet i en cirkulæreskrivelse om naturalisation. En cirkulæreskrivelse, der beskriver de betingelser, der skal være opfyldt for, at en ansøger kan optages *direkte* på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, samt de betingelser, der skal være opfyldt for, at en ansøgers sag kan forelægges for Indfødsretsudvalget.

Sidste år meddelte Folketinget indfødsret til knapt 5.000 personer på de lovforslag, der blev behandlet her i Folketingssalen. I 1850 meddelte man på den samme matrikel indfødsret til 10 personer.

Det er et udtryk for, at der er sket noget i Danmark, på samme måde som det er sket i mange andre europæiske lande. Det er nemlig et udtryk for, at der bor markant flere mennesker i vores land, som er indvandret hertil, og som har fået børn her.

Vi har i de sidste 4-5 årtier haft en periode i Danmarkshistorien, hvor der har været markant mere indvandring til og faktisk også mere udvandring fra Danmark.

Danmark er et land, som mange indvandrer til og udvandrer fra. Nogle af dem, der indvandrer hertil, beslutter sig for at blive her, de får en permanent opholdstilladelse, og ønsker måske at søge statsborgerskab. Det er der mange flere, der gør nu, end for 30, 40 og 50 år siden.

Og jeg synes faktisk, at statsborgerskabet ligger i forlængelse af de forventninger, vi har til de mennesker, der kommer til vores land.

Forventninger om, at de bliver integreret, at de lærer sproget, sætter sig ind i kulturen, at de har en interesse for det land, som de er flyttet til, at de tilslutter sig de værdier, herunder særligt demokrati og ligestilling, som det danske samfund bygger på. Derfor mener jeg også, at det er helt naturligt, at en stor del af dem på et tidspunkt får lyst til at søge statsborgerskab i vores land.

Vores opgave i Folketinget er så at forvalte tildeling af statsborgerskab inden for rammerne af den særlige bestemmelse, vi har i § 44 i Grundloven.

Det er vores opgave her i Folketinget at finde en model for, hvordan vi sikrer, at Danmark – som et åbent land i en tid, hvor der er migration, både ind og ud af landet – er i stand til at tildele statsborgerskab på en måde, så det ikke er noget, man trækker i en automat.

At vi sikrer at finde en model, hvor der på den ene side bliver stillet krav, hvor vi viser, at vi har nogle forventninger om, at man tilslutter sig samfundets værdier, bakker op om og bidrager aktivt til det danske samfund, hvis man ønsker dansk statsborgerskab. Men også en model, der på den anden side sikrer, at tildelingen af statsborgerskab sker på en rimelig og transparent måde.

Og jeg synes, at den model, som Folketinget har udviklet og forfinet igennem årtier, er ret fornuftig. Altså den model, hvor det er et flertal i Folketinget, der sætter sig sammen og fastlægger nogle objektive betingelser, som folk skal leve op til, og som man som borger, der bor i det her land, på forhånd kan orientere sig i.

Så kan folk søge dansk statsborgerskab, og hvis de lever op til de betingelser, som et flertal har fastsat, så kan de være ret sikre på, at deres navn ender på et lovforslag om indfødsrets meddelelse. Et lovforslag, der bliver vedtaget her i Folketinget.

Men i og med, at der ikke kan foretages et skøn i ministeriet på grund af den grundlovsbestemmelse, vi har, hvor det kun er politikere, der kan tildele statsborgerskab, så er

der, som på alle andre områder, hvor der forvaltes, behov for, at der foretages et skøn et andet sted, og det skøn foretages i Folketingets Indfødsretsudvalg, forinden loven fremsættes.

Det kan f.eks. være, at der er en ansøger, som på grund af sygdom ikke er i stand til at opfylde de betingelser, der er stillet, og så kan udvalget forholde sig til det.

Det, som spørgeren forfølger med sine gentagne spørgsmål om bl.a., hvorfor jeg bl.a. ikke vil oversende oplysninger om ansøgere til Indfødsretsudvalget, det er en grundlæggende anden model for tildeling af statsborgerskab. Jeg synes, at det er en dårligere model, men det er en model, der også kan rummes inden for rammerne af grundloven.

Det er en anden model, fordi selvom ansøgere lever op til de objektive betingelser, der er fastsat af et flertal i Folketinget, så skal der fortsat foretages en sagsbehandling – en politisk sagsbehandling i Folketingets Indfødsretsudvalg, hvor man fjerner nogle ansøgere, selvom de opfylder alle de objektive betingelser – og det er jeg imod.

Hvis man ønsker en anden model, så synes jeg, at man må stå ved det og sige det åbent. Så må man sige, at man ud over den sagsbehandling, der foretages i ministeriet på baggrund af den politiske aftale, ønsker en efterfølgende politisk stillingtagen til hver enkelt sag.

Det, som spørgeren efterlyser, er, at selvom folk lever op til de politisk fastsatte betingelser, så vil man gerne have oversendt alle sager enkeltvis. Udover at der vil være nogle administrative og økonomiske udfordringer forbundet med et fuldstændigt andet set up, end det, der er aftalt i dag, så synes jeg som sagt, at det er forkert og urimeligt og i strid med den måde, vi har behandlet indfødsretsansøgninger på i årtier i Danmark – og jeg synes ikke, at vi skal gå den vej.

Derfor kommer jeg ikke til at oversende tusindvis af sager til Folketingets Indfødsretsudvalg med personlige oplysninger om ansøgere, der lever op til samtlige de objektive betingelser, der er aftalt af et flertal i Folketinget. Det mener jeg virkelig vil være den forkerte vej at gå.

Tak for ordet.